Fylkesmannen i Oslo og Viken

Sted:
Oslo

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2019/27361-5

Dato:
13.11.2020

Deres ref.:
Thomas Askheim

NORSK GJENVINNING AS AVD OSLO H-31/35
Postboks 153 Økern
0509 Oslo

Saksbehandler:
Guro Holte

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Norsk Gjenvinning Groruddalen miljøpark

Kontrollnummer: 2020.148.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Thomas Askheim

Andre deltagere fra virksomheten:
Ronny Bølgenhaugen
Adis Cengic
Odd-Erik Andersen

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:
Guro Holte

Andre deltagere:
Øystein Solaas (Fylkesmannen)
Roar Kristiansen (OBRE)
Astrid Rydholt (OBRE)

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Norsk Gjenvinning Groruddalen miljøpark den 07.10.2020. Inspeksjonen var et felles tilsyn med Oslo brann- og redningsetat (OBRE). Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket 1 avvik og ga 2 anmerkning(er) under inspeksjonen.

Avvik:

- Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark sin dokumentasjon knyttet til risikovurdering og beredskap er mangelfull når det gjelder utslipp av slokkevann til ytre miljø

Anmerkninger:

- Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark bør inkludere tiltak for å redusere utslipp av slukkevann/-skum i sine brannøvelser
- Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark sin varslingsplan bør oppdateres

Oslo brann- og redningsetat avdekket 1 avvik under inspeksjonen.

Avvik:

- Avfallsanleggets risikovurdering har mangelfull kartlegging av farer for brann og mulige hendelser som påvirker brannsikkerheten for byggverket og omkringliggende områder

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

13.11.2020	Guro Holte	Kari Skogen
dato	kontrollør	seksjonssjef

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Oslo kommune
- Oslo kommune, Brann- og redningsetaten

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: NORSK GJENVINNING AS AVD OSLO H-31/35	
Organisasjonsnr.: 988551554	**Eies av:** 937270062
Bransjenr. (NACE-kode): 38.320 - Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	

Kontrollert enhet

Navn: Norsk Gjenvinning Groruddalen miljøpark	**Anleggsnr.:** 0301.1267.02
Kommune: Oslo	**Fylke:** Oslo
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - mottak og mellomlagring	
Tillatelse gitt: 8. oktober 2012	**Sist endret:** 12. februar 2019

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av om forurensningsloven og brann- og eksplosjonsvernloven overholdes. Avfallsanlegget er registrert som særskilt brannobjekt jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 13, 1. ledd.
Inspeksjonen inngår i en felles tilsynsaksjon om branner i avfallsanlegg, mellom Miljødirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Tilsynsaksjonen er landsomfattende, og målsettingen er å redusere branner og miljøpåvirkningen av branner i avfallsanlegg.
Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48 og brann- og eksplosjonsvernloven § 13.

Inspeksjonstema

Hensikten er å kontrollere at avfallsanlegget jobber forsvarlig med brannforebyggende arbeid for å hindre at branner skjer, og for å redusere miljøpåvirkningen dersom brannen først oppstår.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Norsk Gjenvinning Groruddalen miljøpark plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten.

For at **Fylkesmannen** skal kunne avslutte saken, må Norsk Gjenvinning Groruddalen miljøpark innen 15. desember 2020 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet. Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/Guro Holte.

For at **Oslo brann- og redningsetat** skal kunne avslutte saken, må Norsk Gjenvinning Groruddalen miljøpark innen 15. desember 2020 sende en fremdriftsplan som beskriver hvordan og når avviket skal rettes. Tilbakemeldingen må dere merke med saksnummer 20/7893, og sende på e-post til postmottak@bre.oslo.kommune.no eller som brev til: Brann- og redningsetaten, Arne Garborgs plass 1, 0179 Oslo.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 18. september 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Norsk Gjenvinning Groruddalen miljøpark bli ilagt et gebyr på kr 26 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken og Oslo kommune Brann- og redningsetaten (jf. offentleglova).

6. Avvik

Fylkesmannen fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark sin dokumentasjon knyttet til risikovurdering og beredskap er mangelfull når det gjelder utslipp av slokkevann til ytre miljø

Avvik fra:

- Tillatelse etter forurensningsloven til sortering av avfall og mottak av farlig avfall for Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark, punkt 2.2 og 2.3
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd punkt 6 og 7
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7

Kommentarer:

Virksomheten skal vurdere om aktivitetene ved virksomheten kan medføre fare for forurensning av det ytre miljø og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges.

Risikovurderingen skal være dokumentert, og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning av vann, grunn og luft. Ved endringer i driften skal risikovurderingen oppdateres. Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser forurensningen kan medføre.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten om nødvendig iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

Virksomheten skal etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

Brann i avfallsanlegg må anses å være en påregnelig risiko med dertil utslipp til ytre miljø. Utslipp av slokkevann/brannskum kan anses som akutt forurensing jamfør forurensningsloven, og det forventes at virksomheten har gjort en risikovurdering av dette.

Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark har dokumenterte risikoanalyser og en beredskapsplan som blant annet omfatter prosedyrer for beredskap ved akutt forurensning og brann.

De framlagte risikoanalysene viser at brann er vurdert, men *miljørisikoanalysen* til Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark er mangelfull når det gjelder:

- Å kartlegge hendelser/potensielle kilder som kan medføre forurensning av vann, luft og grunn
- Å vurdere brann med påfølgende utslipp av slokkevann/brannskum som en hendelse
- Å vurdere sannsynlighet og konsekvens av utslipp av slokkevann/brannskum, og om risikoen av utslippet til ytre miljø er akseptabel

- Dokumenterte tiltak/handlingsplaner for å redusere konsekvenser av utslipp av slokkevann/brannskum til ytre miljø

Norsk Gjenvinning har beskrevet ulike resipienter i forbindelse med sin risikovurdering, men det er ikke synliggjort hvilke(n) resipient(er) som er vurdert for de enkelte hendelsene i risikovurderingen. Det var knyttet usikkerhet rundt enkelte sluk inne i hallen, som ifølge kommunale tegninger er tilkoblet kommunalt spillvannsnett. Usikkerheten gikk ut på om disse slukene var åpent tilgjengelig – slik at vann vil renne fra disse slukene til kommunalt spillvannsnett ved en eventuell brann.

Ulike typer avfall, mengder, organisering, prosesser og resipienter gir ulik risiko ved brann. Derfor er det viktig å kartlegge mest mulig utfra lokale forhold, og finne gode tiltak som passer det enkelte anlegget.

Beredskapsplanen til Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark er mangelfull når det gjelder beredskap for å forhindre utslipp av slukkevann på anlegget. Rutinen var uklar på:

- Hvilke tiltak som skal iverksettes for å forhindre utslipp til aktuelle resipienter[1] og hvilket utstyr som er tilgjengelig for dette. Følgende er eksempler på eksisterende eller mulige tiltak som det ble redegjort for på tilsynet, som ikke inngår i beredskapsplanen:
  - Norsk Gjenvinning, kommunalteknikk, kan tette sluk ved hjelp av sperreballonger.
  - Det er mulig å stenge utløpet til oljeutskilleren ved hjelp av en ventil for å forhindre utslipp gjennom oljeutskilleren og videre til kommunalt nett.
- Hva som utløser behov for at tiltak skal iverksettes. I beredskapsplanen inngikk det noen upresise formuleringer som «ved behov, etabler demning for å hindre avrenning til grunn».
- Hva slags prøvetaking som skal gjennomføres ved utslipp til resipient og prosedyre for dette.

Oslo brann- og redningsetat fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1:

Avfallsanleggets risikovurdering har mangelfull kartlegging av farer for brann og mulige hendelser som påvirker brannsikkerheten for byggverket og omkringliggende områder.

Avvik fra:

- Forskrift om brannforebygging §§ 12 og 13

Kommentarer og utdyping av lovkravet:

Den framlagte brannrisikovurderingen viser at brann er vurdert, men vurderingen til Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark er mangelfull når det gjelder:

- Å kartlegge hvilke konsekvenser en eventuell brann vil kunne få for den enkelte naboeiendom i området rundt anlegget
- Å kartlegge hvilke konsekvenser og rutiner som må iverksettes hvis det oppstår helt eller delvis bortfall av en eller flere branntekniske installasjoner. Hvilke tiltak er mulig å iverksette for å kompensere for det manglende brannsikkerhetsnivået for den enkelte installasjon.

[1] Under tilsynet ble det opplyst at resipienter for anlegget er kommunalt spillvannsnett, overvannsnett med utløp til Alnaelva og grunn.

Manglende kartlegging av brannfaren er brudd på bestemmelsene i brann- og eksplosjonsvernloven § 6 om kravet til nødvendige sikringstiltak for å forebygge og begrense brann. Videre er det brudd på forskrift om brannforebygging §§ 11 og 12 om kravet til systematisk sikkerhetsarbeid. Det er også brudd på internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6 om kravet til kartlegging av farer og problemer som grunnlag for risikovurdering, samt kravet til utarbeidelse av tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket av Fylkesmannen under inspeksjonen:

Anmerkning 1: Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark bør inkludere tiltak for å redusere utslipp av slukkevann/-skum i sine brannøvelser

Det ble opplyst under kontrollen at virksomheten planlegger for månedlige brannøvelser. I tilfeller der det er reelle branner, blir de planlagte øvelsene noen ganger utelatt, da de anses som erstattet av disse «live» øvelsene. Virksomheten må likevel påse at de ansatte får trent på forhold det er behov for, og at dette vurderes utfra en risikovurdering.

Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark har ikke gjennomført planlagte øvelser sammen med Norsk Gjenvinning, kommunalteknikk, som i henhold til beredskapsplanen skal kunne mobiliseres for å suge opp slukkevann og i tillegg har mulighet til å sette ned sperreballong i sluk.

Anmerkning 2: Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark sin varslingsplan bør oppdateres

Norsk Gjenvinning Groruddalen Miljøpark bør oppdatere sin varslingsmatrise for anlegget, slik at den er i samsvar med praksisen. I varslingsmatrisen, som er felles for hele konsernet, ligger det ikke inne at virksomheten skal varsle Fylkesmannen, konsernsjefen eller kommunen ved brann. Det ble imidlertid opplyst at virksomheten har som praksis å varsle flere enn dem som står oppført i matrisen.

I tillatelsen punkt 2.3.4 er det krav om at Fylkesmannen skal informeres ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen, datert 8.10.2012
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Forskrift om brannforebygging

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold

- Oversiktskart
- Miljørisikoanalyse H-35 FA-EE-avfall
- Miljørisikoanalyse avd. 100 (papir og plast)
- Miljørisikoanalyse avd. 500
- Lagerplan FA
- Lagerplan EE
- Innsatskort Industrivern
- Beredskapsplan og kommunikasjon
- Aspirasjonsprosjektering
- Branntekniske vurderinger
- Prosjektering Pre-action og sprinklersystem
- Branninstruks for NG-konsernet
- Hovedledningskart Haraldrudveien 31